

1654
1

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Gleznotājs, profesors
Edgars Giltners
1925. - 1983.

Fonds Nr. 1654
Apraests Nr. 1

1946. - 1983.

Latvijas Valsts arhīvs

Gleznotājs, profesors

EDGARS ILTNERIS

1925 - 1983.

Fonds Nr. 1654

Apraksts Nr.1

1946. - 1983.

Satura rādītājs

1. Priekšvārds.
2. Dokumentu sistematizācijas shēma.
3. Vārdiskais rādītājs.
4. Izmantotās literatūras saraksts.
5. Radošā darba dokumenti.
6. Biogrāfiskie materiāli.
7. Pedagogiskā darbība.
8. Dokumenti par dienesta un sabiedrisko darbību.
9. Sarakste.
10. Materiāli par E. Iltneru.
11. Saimnieciskā un sadzīves rakstura dokumenti.
12. Savāktie materiāli.
13. Fotomateriāli .

P r i e k š v ā r d ā

Gleznotājs EDGARS ILTNERS pieder latviešu glezniecības spilgtākajiem savas paaudzes māksliniekiem. Viņa daudzpusīgie meklējumi ir nozīmīgi 20.gs. 2.puses latviešu glezniecībā. Edgara Iltnera darbi ir pilni tēlainu domu, harmonijas, humānisma. Viņš ir strādājis visos glezniecības žanros - figurālajā glezniecībā, portretā, ainavā, retāk gleznojis klusās dabas. Gleznotāja darbi ir raksturīgi ar plašu tēmu loku, laikmetīgi saturā.

Mākslinieks dzimis 1925.gada 3.martā Aizputes apriņķa Dzērves pagasta Būriņos, zemnieku ģimenē. 1945.gada E.Iltners iestājas Liepājas pedagogiskajā skolā, bet 1946.gadā pāriet uz Liepājas Mākslas vidusskolu. No 1948.gada līdz 1949.gadam mācās J.Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā. 1956.gadā E.Iltners beidz LPSR VMA glezniecības nodaļu ar diplomdarbu "Airētājas" (diplomdarba vadītājs O.Skulme).

Mākslinieks ir piedalījies daudzās izstādēs, kā arī sarīkojis personālizstādes Rīgā, Liepājā, Maskavā, Poznaņā, Rostokā, Tukumā.

1959.gadā viņš tiek apbalvots ar PSRS MS prēmiju un diplomu izstādē "Tematiskā glezniecība" Tallinā. 1965.gadā mākslinieks kļūst par LPSR Valsts prēmijas laureātu, 1973.gadā Latvijas PSR Tautas mākslinieks, bet 1977.gadā E.Iltneram tiek piešķirts PSRS Tautas mākslinieka goda nosaukums.

1956.gadā mākslinieks sāk strādāt kā speciālo priekšmetu pedagogs J.Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā un turpina tajā strādāt līdz 1961.gadam.

P r i e k š v ā r d ā

Gleznotājs EDGARS ILTNERS pieder latviešu glezniecibas spilgtākajiem savas paaudzes māksliniekiem. Vina daudzpusigie meklējumi ir nozimigi 20.gs. 2.puses latviešu glezniecibā. Edgara Iltnera darbi ir pilni tēlainu domu, harmonijas, humānisma. Vinš ir strādājis visos glezniecibas žānros - figurālajā glezniecibā, portretā, ainavā, retāk gleznojis klusās dabas. Gleznotāja darbi ir raksturigi ar plašu tēmu loku, laikmetigi saturā.

Mākslinieks dzimis 1925.gada 3.martā Aizputes apriņķa Dzērves pagasta Būriņos, zemnieku ģimenē. 1945.gada E.Iltners iestājas Liepājas pedagogiskajā skolā, bet 1946.gadā pāriet uz Liepājas Mākslas vidusskolu. No 1948.gada lidz 1949.gadam mācās J.Rozentāla Rigas mākslas vidusskolā. 1956.gadā E.Iltners beidz LPSR VMA glezniecibas nodalu ar diplomdarbu "Airētājas" (diplomdarba vaditājs O.Skulme).

Mākslinieks ir piedalijis daudzās izstādēs, kā ari sarikojis personālizstādes Rigā, Liepājā, Maskavā, Poznanā, Rostokā, Tukumā.

1959.gadā vinš tiek apbalvots ar PSRS MS prēmiju un diplomu izstādē "Tematiskā glezniecibā" Tallinā. 1965.gadā mākslinieks kļūst par LPSR Valsts prēmijas laureātu, 1973.gadā Latvijas PSR Tautas mākslinieks, bet 1977.gadā E.Iltneram tiek piešķirts PSRS Tautas mākslinieka goda nosaukums.

1956.gadā mākslinieks sāk strādāt kā speciālo priekšmetu pedagogs J.Rozentāla Rigas mākslas vidusskolā un turpina tajā strādāt lidz 1961.gadam.

No 1960.gada līdz 1963.gadam viņš strādā par LVMA Zīmēšanas katedras vecāko pedagogu, turpat no 1963. līdz 1973.gadam ir docents, bet no 1973. līdz 1974.gadam un no 1976. līdz 1983.gadam, kad mākslinieks aiziet mūžībā, ir glezniecības katedras profesors. No 1974. līdz 1976.gadam ir rektors LPSR T.Zaļkalna Valsts Mākslas akadēmijā,^{*} bet 1978.gadā E.Iltners kļūst stājglezniecības darbnīcas vadītājs.

Mākslinieks no 1957.gada ir LPSR Mākslinieku savienības biedrs, no 1968. līdz 1982.gadam MS Valdes priekšsēdētājs. Šajā laikā viņš ir arī PSRS Valdes sekretārs, bet 1975.gadā kļūst par PSRS Mākslas akadēmijas korespondentājlocekli.

No 1975. līdz 1977.gadam ir Rīgas pilsētas Darbālauzu deputātu padomes un kopš 1979.gada PSRS Augstākās Padomes deputāts.

E.Iltners veicis arī plašu sabiedrisku darbību dažādās ekspertu komisijās, samērā regulāri publicējis presē rakstus par mākslas un sabiedriskām dzīves aktualitātēm.

1988.gadā pēc MS Liepājas organizācijas ierosinājuma tika nodibināta E.Iltnera prēmija figurālajā glezniecībā par tēmu "Cilvēks. Darbs. Tikums".

II.

Mākslinieka E.Iltnera biogrāfiskos un radošā darba dokumentus nesakārtotā veidā valsts glabāšanā nodeva dzīvesbiedre Ērika Iltnere (līgumi no 08.12.88. un 19.09.91).

Pieņemti 1015 biogrāfiskie un radošā darba dokumenti.

Šajā fondā ir 233 oriģināldarbi - dažādi uzmetumi, kompozīciju skices (vairumā flomasteru un tušas tehnikā). Tā ir nozīmīgākā fonda daļa. Svarīga informācija iegūstama no E.Iltnera darbu saraksta - albuma ar 91 kserokopiju (oriģināls atrodas pie E.Iltnera dzīvesbiedres Ē.Iltneres).

Darbu saraksts ir sakārtots hronoloģiskā secībā un tajos bez darba nosaukuma ir uzrādīti arī izmēri un tehnika.

No kultūrvēsturiskā izziņas viedokļa interesi var izraisīt arī dokumenti, kuri attiecas uz E.Iltnera darbību PSRS Mākslinieku savienībā, LPSR Mākslinieku savienībā, kā arī uz pedagogisko darbību LPSR T.Zaļkalna Mākslas akadēmijā.*

Personas fonda apstrāde (dokumentu vērtības ekspertīze, aprakstīšana, tehniskā apstrāde, katalogizācija) veikta 1996.gadā.

Izveidotas 54 lietas par laiku no 1946. līdz 1983.gadam.

Dokumenti, pamatojoties uz sistematizācijas shēmu, sistematizēti pēc nomināli hronoloģiskā principa.

* Tagad Latvijas Mākslas akadēmija

Vecākā inspektore *M. Žvīgule*

M.Žvīgule

Dokumentu sistematizācijas
s h ē m a

1. Radošā darba dokumenti.	1.-14.lieta
2. Biogrāfiskie materiāli.	15.-17.lieta
3. Pedagogiskā darbība.	18.-22.lieta
4. Dokumenti par dienesta un sabiedrisko darbību.	23.-34.lieta
5. Sarakste.	35.-45.lieta
6. Materiāli par E.Iltneru.	46.-47.lieta
7. Saimnieciskā un sadzīves rakstura dokumenti.	48.lieta
8. Savāktie materiāli.	49.-53.lieta
9. Fotomateriāli.	54.lieta

Vārdiskais rādītājs

	Lietas Nr.
1. A.Apinis	31
2. A.Belmane	25
3. L.Bubnovs	40
4. B.Bernšteins	12
5. A.Jagoška	40
6. M.Markeviča	40
7. A.Lapiņš	12,29
8. H.Likums	12,29
9. R.Lāce	25,12
10. J.Osis	12
11. A.Purvīts	29
12. A.Pupe	12
13. O.Skulme	12
14. P.Suzdālevs	40
15. L.Svemps	25
16. J.Tilbergs	12,25,29
17. T.Zaļkalns	12,28

Izmantotās literatūras
saraksts

1. Latvijas PSR mazā enciklopēdija.

23.12.1996

9

12.

Lietas Nr.	Lietas nosaukumi	Dati	Dokum. un lapu skaits	Piezīmes
1	2	3	4	5

Radošā darba dokumenti

- 1. Skices portretiem (māte u.c.) 1970. 7
P., Skrotzīm., tuša
- 1.A. Skices interjeram u.c. b/d 12
P., zīm., skrotzīm., tuša
- 2. Skices no ceļojuma pa Vidusāziju. 1960. 34
P., kr. zīm., tuša, skrotzīm., krīti
- 2.A. Skices no ceļojuma pa Vidusāziju. 1960. 29
P., akv., zīm., kr. zīm., flom.
- 3. Skices no ceļojuma pa Vidusāziju. 1960. 20
P., akv., zīm., kr. zīm., flom.
- 3.A. Skices no ceļojuma pa Vidusāziju. 1960. 9
P., eļļa

1	2	3	4	5
4.	Skices ceļojumiem (Čope, Mukačeva) P., kr.zīm.	b/d	79	
4.A.	Skices ainavām. Eļļa.	b/d	6	
5.	Skices kompozīcijām: "Liepājas metalurga martenu cehs", "Liepājas panorāma", "No Ugunčiema līdz Mikēlbākaī", "Celtnieks", "Putns", u.c. P.,zīm.,kr.zīm., kr.skrotzīm., flom., tuša	b/d	30	
6.	Skices kompozīcijai "Latvijas lauki" P.,skrotzīm.,flom., tuša	1975.	6	
6.A.	Skices kompozīcijai "Latvijas lauki" P., flom.			
7.	Skices kompozīcijai "Degošie koki" P.,skrotzīm.,flom.	1977.	5	

1	2	3	4	5
8.	Skices kompozīcijām: "Ventspils", "Pie jūras", "Montāža", "Hokejs", "Mīlestība"	1977.- 1981.		11
	P., skrotzīm., tuša			
9.	Skices figurālām kompozīcijām: "Arāji", "Mīlestība", "Daugavas Zvejnieki", "Darba dienas rīts", "Rūpnīcas cehs", "Vasara", "Ģimenes portrets", "1917", u.c.	b/d		36
	P., skrotzīm., kr. zīm., tuša			
10.	E. Iltnera darbu saraksti. (sastādījis E. Iltners)	1957.- 1979.		7/14
11.	E. Iltnera darbu sarakstu un zīmējumu albuma kserokopijas.	1946.- 1981.		91
12.	E. Iltnera raksts VMA sienas avīzei, " <u>Literatūrai un mākslai</u> ", <u>"Rīgas balsij!"</u>	1970.- 1978.		3/3
	Rokraksts.			
13.	E. Iltnera raksti: "Mākslinieku savienības darbība starpkongresu periodā" (žurnāls " <u>Komunists</u> "), Latvijas PSR Mākslinieku Savienības 30 gadi". Masīnraksts ar autora labojumiem.	1972.		2/22

1	2	3	4	5
14.	E. Iltnera darbu anotācijas. Autora rokraksts.	1960.- 1981.	11/26	
<u>Biogrāfiskie materiāli.</u>				
15.	E. Iltnera autobiogrāfija. Rokraksts.	1973.- 1977.	3	
16.	Personību apliecinošie dokumenti (apliecības, biedra kartes u.c.).	1948.- 1983.	14/33	
17.	Anketas, izziņas, iesnie- gumi u.c.	1972.- 1982.	8/11	
<u>Pedagogiskā darbība</u>				
18.	Dokumenti par darbu J. Rozentāla mākslas vidusskolā (anketas, izziņas u.c.)	1956.- 1961.	15	
19.	Dokumenti par E. Iltnera darbu Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā. Mašīnraksts.	1969.- 1970.	2/4	
20.	Dokumenti par E. Iltnera darbu Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā. Rokraksti.	b/dv	5/13	
21.	Materiāli par E. Iltnera darbu LPSR T. Zaļkalna Valsts Mākslas akadēmijā. Rokraksts.	1963.- 1982.	15/76	
22.	Materiāli par E. Iltnera darbu LPSR T. Zaļkalna Valsts Mākslas akadēmijā. Mašīnraksts.	1969.- 1979.	31/50	

1	2	3	4	5
Dokumenti par dienesta un sabiedrisko darbību				
23.	Materiāli par E. Iltnera darbu PSRS Mākslinieku savienībā. Mašīnraksts.	1960.- 1982.	6/15	
24.	Materiāli par E. Iltnera darbu LPSR Mākslinieku Savienībā. Rokraksti.	1966.- 1982.	17/40	
25.	Pārskata ziņojumi LPSR Mākslinieku Savienības 9. kongresam un atskaite par MS darbu.	b/d	2/53	
26.	LPSR Mākslinieku Savienības vēlēšanu biļeteni, sadarbību līgumi u.c. dokumenti par LPSR MS darbu.	1949.- 1982.	11/25	
27.	E. Iltnera sastādītie mākslas izstādēm paredzēto mākslinieku darbu saraksts.	1964.- 1969.	1/35	
28.	Līgumi, iesniegumi u.c. dokumenti par E. Iltnera darbu reproducēšanu un to izmantošanu ārzemju izstādēs, muzejos, kalendāros.	1950.- 1983.	66/71	
29.	E. Iltnera runas par radošo darbu u.c.	1971.- 1980.	45/148	
30.	E. Iltnera runas Mākslas dienu un citu pasākumu atklāšanā. Rokraksts.	1969.- 1979.	57/76	
31.	Plāna projekti izstāžu veidošanai un izstāžu darbu analīze, mākslinieku radošās darbības analīze. Mašīnraksts.	1970.- 1980.	23/134	

1	2	3	4	5
32.	Materiāli no uzstāšanās TV un radio (scenāriji). Mašīnraksts.	1968.- 1972.	9/9	
33.	Materiāli no uzstāšanās TV un radio (scenāriji). Rokraksti.	b/d	3/11	
34.	Apsveikumu un uzrunu teksti. Rokraksti.	1971.- 1972.	15	
<u>Sarakste.</u>				
35.	E. Iltnera vēstules PSRS Mākslinieku savienībai.	1976.- 1982.	5/6	
36.	PSRS Augstākās Padomes deputāta E. Iltnera sarakste ar Tukuma rajona iestādēm.	1979.- 1982.	31	
37.	E. Iltnera sarakste ar U. Zemzari, D. Rožlapu par jautājumiem, kuri saistīti ar LPSR Mākslinieku Savienību.	1971.- 1972.	5/10	1 foto
38.	E. Iltnera vēstules un vēstuļu melnraksti E. Iltnerai, M. Goltam, E. Ozoliņam u.c.	1949.- 1982.	14	
39.	J. Sudrabkalna, K. Miesnieka, N. Cēsnieces u.c. vēstules E. Iltneram.	1963.- 1983.	22/23	
40.	Vēstules un apsveikumi no mātes.	1958.- 1973.	18/20	
41.	Vēstules un apsveikumi no meitām.	1974.- 1982.	10/10	
42.	Ielūgumi uz izstādēm, koncertiem u.c.	1971.- 1982.	24/28	

1	2	3	4	5
43.	Apsveikumi un ielūgumi G.Krolla, M.Rikmanes, U.Zemzara grafiskā izpildījumā. Origināli.	b/d	6/13	
44.	Apsveikumu telegramas.	1973.- 1983.	12	
45.	Dažādu personu apsveikumi svētkos u.c.notikumos.	1973.- 1982.	68/42	
<u>Materiāli par E.Iltneru</u>				
46.	Atsauksmes presē par E.Iltnera radošo darbu /G.Kārkliņa, A.Balcerbule, P.Suzdaļevs, M.Markeviča, A.Jagodovska u.c. autori). Mašīntaksts.	1958.- 1989.	2/17	
47.	Raksts par E.Iltnera almanahā radošo darbu ↓ „Советская журналистика” 77-78 (fragments ar raksta autora L.Mihailova vēstuli gleznotājam). Saimnieciskā un sadzīves rakstura dokumenti	1979.	1/9	
48.	Celojumu piezīmju grāmatiņa, vizītkarte, abonements.	1982.	4/82	
<u>Savāktie materiāli</u>				
49.	Materiāli par veselības uzlabošanu, receptes. Rokraksts.	b/d	15	
50.	E.Iltnera savāktais materiāls (MS statūti, katalogi, programmas, nolikumi, anketas u.c.)	1957.- 1979.	15/23	

 1 : 2 : 3 : 4 : 5

51. Piezīmes ar adresēm
 u.c. 1970.-1973. 3
52. E.Iltnera savāktais
 materiāls par sceno-
 grāfiju u.c.tēmām. b/d 5
- Rakstu fragmenti.
 Mašīnraksts.
53. Meitas Zanes zīmējums. b/d 1

Fotomateriāli

54. Fotografijas (perso- 1949.-1982. 59
 nīgās, ģimenes, pasā-
 kumu).

Aprakstā ierakstītas 59 (piecdesmit deviņas) lietas
 no Nr.1-54.

Aprakstu sastādīja

vecākā inspektore:

M. Žvīgule

M. Žvīgule

18.12.1996.

Aprakstā 59 / pīcolesadīt
deviņas / lietas
1998. g. 8. 14.
LVA arhīvs Elabroce

Šini lietā 16 (es' pardsant)
numurētas lapas
1997. g. «07.» 01
L. Archivists *(Signature)*